Cartea Sfântului Profet Amvacum [᾿Αμβακούμ]

Traducere și note de
Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș

Teologie pentru azi
București
2015

Am tradus textul cărții de față conform *LXX*, ed. Alfred Rahlfs, 1935, inclusă în *Bible Works 9*.

Sfânta Frescă de pe coperta primă am preluat-o de aici[1]. Iar pe ea găsim grafia numelui Sfântului Profet în accepțiunea ortodoxă actuală: Ὁ Προφήτης Ἀββακούμ. Pe când imaginea subscrisă a copertei prime reprezintă *mormântul Sfântului Profet* Amvacum și am preluat-o de aici[2].

---

[1] A se vedea: http://diakonima.wpengine.netdna-cdn.com/wp-content/uploads/2013/11/Pr-Avvakoum.png.

[2] Idem: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/ec/Prophet_Habakkuk_Tomb_ap_002.jpg.

Capitolul 1

1. Vedenia [τὸ λῆμμα][3] pe care a văzut-o Amvacum [Αμβακουμ] Profetul.

2. Până când, Doamne, voi striga și nu ai să mă asculți? Voi striga către tine nedreptățind [ἀδικούμενος] și nu vei mântui?

3. Pentru ce mi-ai arătat necazuri și dureri [ἵνα τί μοι ἔδειξας κόπους καὶ πόνους] [și mi-ai dat] a privi suferința și neevlavia dinaintea mea [ἐπιβλέπειν ταλαιπωρίαν καὶ ἀσέβειαν ἐξ ἐναντίας μου]? S-a făcut judecată și judecătorul ia [γέγονεν κρίσις καὶ ὁ κριτὴς λαμβάνει] [o hotărâre].

4. Pentru aceea s-a risipit legea și nu se duce până la sfârșit [judecata] [διὰ τοῦτο διεσκέδασται νόμος καὶ οὐ διεξάγεται], întru sfârșitul judecății [εἰς τέλος κρίμα], căci cel neevlavios *îl asuprește* pe cel drept [ὅτι ὁ ἀσεβὴς *καταδυναστεύει* τὸν δίκαιον]. Pentru aceea va ieși o judecată strâmbă [ἕνεκεν τούτου ἐξελεύσεται τὸ κρίμα διεστραμμένον].

5. Vedeți, disprețuitorilor [οἱ καταφρονηταί], și priviți și minunați-vă de cei minunați [θαυμάσατε θαυμάσια] și nimiciți-vă [între voi]! Pentru că Eu lucrez *un lucru* în zilele voastre, pe care nu aveți să îl credeți dacă cineva are să vi-l descrie.

6. Pentru că, iată, Eu ridic peste voi pe haldei, pe neamul războinicilor, pe cel amar și iute, pe cel

---

[3] În LXX, substantivul τὸ λῆμμα exprimă *activitatea* Sfântului Profet, putând fiind tradus prin *profeție*. Însă, pentru că această lucrare profetică a fost asociată cu verbul *a vedea*, de aceea am tradus cuvântul prin *vedenie*. Lucru făcut și de *Biblia de la 1688*.

care merge pe lățimile pământului [τὰ πλάτη τῆς γῆς] ca să moștenească sălașe [care] nu [sunt] ale lui!

7. Înfricoșător și slăvit este. De la el[4] va fi judecata lui și câștigul lui de la el va ieși.

8. Și caii lor vor sări mai mult [decât] leoparzii și [vor fi] mai iuți [decât] lupii Arabiei [τοὺς λύκους τῆς ᾽Αραβίας]. Și vor călări călăreții lui[5] și vor porni la drum de departe și se vor răspândi ca vulturul [care este] nerăbdător pentru ca să mănânce [ὡς ἀετὸς πρόθυμος εἰς τὸ φαγεῖν].

9. Nimicirea la cei neevlavioși va veni, [ei] stând împotrivă [cu] fețele lor, dimpotrivă, și va aduna[6] robimea ca nisipul [καὶ συνάξει ὡς ἄμμον αἰχμαλωσίαν].

10. Și el în[tru] împărați se va desfăta și tiranii [vor fi] jucăriile lui [καὶ τύραννοι παίγνια αὐτου] și întru toată fortăreața va fi batjocorit și [el] va pune pământ [peste ea][7] și o va cuprinde pe ea.

11. Atunci își va întoarce duhul [μεταβαλεῖ τὸ πνεῦμα] și va trece prin [țară] și se va potoli. [Căci] aceasta [este] tăria Dumnezeului meu [αὕτη ἡ ἰσχὺς τῷ Θεῷ μου][8].

12. Nu [ești] Tu, Doamne, dintru început, Dumnezeul Cel Sfânt al meu [οὐχὶ Σὺ ἀπ᾽ ἀρχῆς Κύριε ὁ Θεὸς ὁ Ἅγιός μου]? Și nu avem să murim, Doamne [καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωμεν Κύριε]! Întru judecată l-ai

---

[4] De le neamul haldeilor.

[5] Ai neamului haldeilor.

[6] Neamul haldeilor.

[7] Tocmai de aceea *va cuceri* orice fortăreață neamul haldeilor: pentru că *va fi batjocorit* întru ele. Și după ce le va cuceri, el le va distruge și le va acoperi cu pământ, pentru ca să nu se mai vadă ruinele lor.

[8] Pentru că *potolirea* împăratului haldeilor o va face *tăria* lui Dumnezeu și nu vreunul din Israil.

rânduit pe el[9]. Și [El] m-a zidit pe mine [pentru] a mustra pregătirea [παιδείαν] lui[10].

13. Curat [este] ochiul [pentru] a nu vedea cele rele [καθαρὸς ὀφθαλμὸς τοῦ μὴ ὁρᾶν πονηρά]. Și a privi peste dureri [Tu] nu vei putea [καὶ ἐπιβλέπειν ἐπὶ πόνους οὐ δυνήσῃ]. Pentru ce îi privești pe disprețuitori [ἵνα τί ἐπιβλέπεις ἐπὶ καταφρονοῦντας]? Vei trece peste în tăcere în [clipa când] îl înghite cel neevlavios pe cel drept [παρασιωπήσῃ ἐν τῷ καταπίνειν ἀσεβῆ τὸν δίκαιον]?

14. Și îi vei face pe oameni ca pe peștii mării și ca pe târâtoare, neavând *povățuitor* [ἡγούμενον]?

15. [Căci] sfârșitul [peștelui este] în cârligul undiței [συντέλειαν ἐν ἀγκίστρῳ]. [Și] l-a tras în sus și l-a tras [apoi] pe el în plasă și îl adună pe el în năvoadele [ταῖς σαγήναις] lui. Pentru aceea se va veseli și se va bucura inima lui[11] [ἕνεκεν τούτου εὐφρανθήσεται καὶ χαρήσεται ἡ καρδία αὐτοῦ].

16. Pentru aceea va jertfi năvodului lui și va tămâia plasei lui, căci în ele s-a uns partea lui și mâncărurile lui alese.

17. Pentru aceea, va arunca plasa lui și nu va cruța prin toate [năvălirile lui] a ucide neamuri?

---

[9] Tot cu referire la *Dumnezeu*. Pentru că El este Cel care a rânduit judecata haldeilor.

[10] A poporului păgân.

[11] Se referă la *pescar*.

Capitolul 2

1. Pe straja mea voi sta și mă voi sui pe piatră și voi veghea, ca să văd ce îmi va spune [El] în mine și ce am să-I răspund despre mustrarea mea.

2. Și Domnul a răspuns către mine și a zis: „Scrie *vederea* [ὅρασιν][12] [aceasta] și [scrie-o] în mod clar pe tablă, ca să o poată urmări cel care citește acestea!

3. Pentru că încă [este] vedere[13] întru timp [διότι ἔτι ὅρασις εἰς καιρὸν]. Și [El] va răsări întru sfârșit [καὶ ἀνατελεῖ εἰς πέρας][14] și nu întru zadar [καὶ οὐκ εἰς κενόν][15]. Dacă [El] are să întârzie, îndură-L pe El [ἐὰν ὑστερήσῃ ὑπόμεινον Αὐτόν], căci venind va veni și nu are să întârzie [ὅτι ἐρχόμενος ἥξει καὶ οὐ μὴ χρονίσῃ].

4. Dacă are să se retragă, [atunci] nu binevoiește sufletul Meu în el [ἐὰν ὑποστείληται οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχή Μου ἐν αὐτῷ]. Dar cel drept din credința Mea va trăi [ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεώς Μου ζήσεται].

5. Iar cel beat, [ca] și omul disprețuitor [și] lăudărosul, nimic nu are să termine [ὁ δὲ κατοινωμένος καὶ καταφρονητὴς ἀνὴρ ἀλαζών οὐδὲν μὴ περάνῃ]. [Căci acesta este cel] care *a lărgit ca Iadul* sufletul lui [ὃς ἐπλάτυνεν καθὼς ὁ ᾍδης τὴν ψυχὴν αὐτοῦ] și acesta [este] ca moartea [de] nesăturat [οὗτος ὡς θάνατος οὐκ ἐμπιπλάμενος]. Și va aduna către el toate neamurile și va primi către el toate popoarele.

---

12 Vederea extatică.

13 Vedenie, vedere extatică, extaz văzut de oameni Sfinți.

14 Hristos va veni *la plinirea vremii*, la timpul potrivit.

15 El nu Se va întrupa degeaba.

6. Nu vor lua acestea toate[16] parabolă/ pildă [παραβολὴν] de la el și apărare întru povestirea [faptelor] lui? Și [ele] vor zice: «Vai celui care își înmulțește lui pe cele [care] nu sunt ale lui [οὐαὶ ὁ πληθύνων ἑαυτῷ τὰ οὐκ ὄντα αὐτου] – până când [va face aceasta]? – și îngreunând colierul lui cel greu!».

7. Căci deodată se vor ridica cei care îl mușcă pe el și se vor trezi cei care uneltesc împotriva ta și [tu] vei sta întru jaful lor [καὶ ἔσῃ εἰς διαρπαγὴν αὐτοῖς].

8. Pentru că tu *ai despuiat* neamuri multe [διότι σὺ *ἐσκύλευσας* ἔθνη πολλά][17]. [De aceea,] despuia-te-vor pe tine toți cei rămași ai poporului, pentru sângiurile oamenilor [δι' αἵματα ἀνθρώπων] și [pentru] neevlavia pământului [ἀσεβείας γῆς] și a cetății și a tuturor celor care locuiesc [în] ea.

9. O, cel care înșală [își strânge] *lăcomie rea* [πλεονεξίαν κακὴν] casei lui, [vrând] să rânduiască întru înălțime cuibul lui, [ca] să se scoată din mâna relelor [τοῦ ἐκσπασθῆναι ἐκ χειρὸς κακῶν]!

10. Ai sfătuit rușine casei tale, ai nimicit popoare multe și a păcătuit sufletul tău.

11. Pentru că piatra din zid va striga [διότι λίθος ἐκ τοίχου βοήσεται] și gândacul [κάνθαρος] din lemn va spune acestea.

12. Vai de cel care zidește cetatea în sângiuri [οὐαὶ ὁ οἰκοδομῶν πόλιν ἐν αἵμασιν][18] și își pregătește cetate în nedreptăți [καὶ ἑτοιμάζων πόλιν ἐν ἀδικί-αις][19]!

13. Nu sunt acestea [toate] de la Domnul Atotțiitorul [οὐ ταῦτά ἐστιν παρὰ Κυρίου Παντο-

---

[16] Neamurile și popoarele.
[17] Le-ai jefuit până și de cele mai elementare lucruri.
[18] Vărsând sânge de om, omorând.
[19] Făcând nedreptăți pentru ca să o ridice.

κράτορος]? Și destule popoare s-au sfârșit în foc și s-au împuținat la suflet [ὠλιγοψύχησαν] neamuri multe.

14. Căci pământul se va umple [ca] să cunoască slava Domnului [ὅτι πλησθήσεται ἡ γῆ τοῦ γνῶναι τὴν δόξαν Κυρίου] [și] ca o apă îi va acoperi pe ei [ὡς ὕδωρ κατακαλύψει αὐτούς][20].

15. O, cel care dă să bea aproapelui lui *turnare tulbure* [ἀνατροπῇ θολερᾷ] și îl îmbată ca să privească la peșterile lor!

16. Bea și tu din slavă *săturare de necinste* [*πλησμονὴν ἀτιμίας* ἐκ δόξης πίε καὶ σὺ] și te clatină puternic [διασαλεύθητι] și te clatină [καὶ σείσθητι]! [El] a înconjurat asupra ta *potirul dreptei Domnului* [ἐκύκλωσεν ἐπὶ σὲ *ποτήριον δεξιᾶς Κυρίου*] și a adunat necinste asupra slavei tale.

17. Pentru că neevlavia Libanosului[21] te va acoperi pe tine și suferința fiarelor sălbatice te va înspăimânta pe tine, [pe care le vei trăi] pentru sângiurile oamenilor și neevlavia pământului și a cetății și a tuturor celor care locuiesc [în] ea.

18. [La] ce folosește [chipul] cioplit [γλυπτόν]? Căci l-au cioplit pe el. L-au făcut pe el, [l-au făcut prin] turnare[22], [fiind] o strălucire mincinoasă [φαντασίαν ψευδῆ], căci a nădăjduit *cel care l-a făcut* la *chipul* lui[23]. [Pentru că el a lucrat ca] să facă *idoli surzi* [τοῦ ποιῆσαι *εἴδωλα κωφά*].

19. Vai de cel care zice lemnului: «Trezește-te! Scoală-te!» și pietrei: «Înalță-te!»! Și[24] aceasta este nălucire.

---

[20] Pe oamenii credincioși.

[21] Libanului.

[22] A metalului într-o anume formă.

[23] A nădăjduit *făcătorul* idolului la *idolul* pe care l-a făcut.

[24] Cu sensul de: *când*.

Și[25] aceasta este placă de aur și de argint și tot duhul nu este în el [καὶ πᾶν πνεῦμα οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ][26].

20. Dar Domnul [este] în templul cel sfânt al Lui [ὁ δὲ Κύριος ἐν ναῷ ἁγίῳ Αὐτοῦ]. Să fie evlavios de la fața Lui tot pământul [εὐλαβείσθω ἀπὸ προσώπου Αὐτοῦ πᾶσα ἡ γῆ]!”.

---

[25] Cu același sens: *când*.

[26] Nu este în idol *nicio suflare de viață*. Cu sensul că idolul nu este *o ființă vie*. Însă în idoli *se încuibau* demonii și *vorbeau prin ei* și tocmai de aceea erau *cinstiți* de cei idolatri.

Capitolul 3

1. Rugăciunea lui Amvacum Profetul, [dimpreună] cu cântare.

2. Doamne, auzit-am auzul Tău și m-am temut [Κύριε εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν Σου καὶ ἐφοβήθην]! Văzut-am faptele Tale și m-am uimit [κατενόησα τὰ ἔργα Σου καὶ ἐξέστην]. În mijlocul a două vietăți Te vei cunoaște. În apropierea anilor Te vei cunoaște. În sosirea vremii Te vei arăta, în tulburarea sufletului meu, în *urgia milei*[27] Îți vei aduce aminte [ἐν *ὀργῇ ἐλέους* μνησθήσῃ].

3. Dumnezeu din Teman va ieși [ὁ Θεὸς ἐκ Θαιμαν ἥξει] și Cel Sfânt[28] din munte umbros [αὶ ὁ Ἅγιος ἐξ ὄρους κατασκίου], des [δασέος]. (pauză [διάψαλμα] [psalmică]). A acoperit cerurile virtutea Lui [ἐκάλυψεν οὐρανοὺς ἡ ἀρετὴ Αὐτοῦ] și de lauda Lui [este] plin pământul [καὶ αἰνέσεως Αὐτοῦ πλήρης ἡ γῆ].

4. Și strălucirea Lui ca lumina va fi [καὶ φέγγος Αὐτοῦ ὡς φῶς ἔσται], coarne [va avea] în mâinile Lui [κέρατα ἐν χερσὶν Αὐτοῦ] și [El] a pus dragoste puternică tăriei Lui [καὶ ἔθετο ἀγάπησιν κραταιὰν ἰσχύος Αὐτοῦ].

5. Înaintea feței Lui va merge cuvânt [πρὸ προσώπου Αὐτοῦ πορεύσεται λόγος] și [El] va ieși în

---

[27] Sintagma ὀργῇ ἐλέους mai apare doar în Ode 4, 2 în LXX. Și prin ea se exprimă faptul că urgia lui Dumnezeu este o expresie *a milei* Lui față de oameni sau că urgia Lui este *unită* întotdeauna cu mila Lui. Că Dumnezeu nu pedepsește niciodată *fără milă*, ci urgia Lui față de păcatele noastre e *miloasă*.

[28] Hristos.

sandale [în] picioarele Lui [αἰ ἐξελεύσεται ἐν πεδίλοις οἱ πόδες Αὐτοῦ].

6. [El] a stat și s-a clătinat pământul, a privit și s-au topit neamurile, a zdrobit munții [cu] tărie [și] s-au topit dealuri veșnice

7. [sub] căile veșniciilor Lui [πορείας αἰωνίας Αὐτοῦ]. Pentru trude, văzut-am sălașele etiopienilor, îngrozi-se-vor, și corturile pământului Madiamului [Μαδιαμ].

8. Nu în râuri Te-ai urgisit, Doamne [μὴ ἐν ποταμοῖς ὠργίσθης Κύριε], sau în râurile mâniei Tale [ἢ ἐν ποταμοῖς ὁ θυμός Σου] sau în marea grabei Tale [ἢ ἐν θαλάσσῃ τὸ ὅρμημά Σου]! Căci vei încăleca pe caii Tăi și călărirea Ta [este] mântuire [ὅτι ἐπιβήσῃ ἐπὶ τοὺς ἵππους Σου καὶ ἡ ἱππασία Σου σωτηρία] [pentru noi].

9. „Întinzând vei întinde arcul Tău peste sceptre [ἐντείνων ἐντενεῖς τὸ τόξον Σου ἐπὶ τὰ σκῆπτρα]", zice Domnul. (pauză [διάψαλμα] [psalmică]). [Apele] râurilor vor sparge pământul.

10. Te vor vedea popoarele și vor avea dureri ale nașterilor [ὄψονταί Σε καὶ ὠδινήσουσιν λαοί]. Împrăștiind apele căii Lui [σκορπίζων ὕδατα πορείας Αὐτοῦ]. A dat adâncul glasul lui [ἔδωκεν ἡ ἄβυσσος φωνὴν αὐτῆς] [iar] înălțimea strălucirii lui [ὕψος φαντασίας αὐτῆς]

11. s-a ridicat [ἐπήρθη]. Soarele și luna au stat în[tru] rânduiala lor. Întru lumină săgețile Tale vor merge [și] întru lumina fulgerului armelor Tale.

12. În amenințare vei împuțina pământul și în[tru] mânie vei zdrobi neamurile.

13. Ieșit-ai întru mântuirea poporului Tău [ἐξῆλθες εἰς σωτηρίαν λαοῦ Σου], ca să-i mântui pe cei unși ai Tăi [τοῦ σῶσαι τοὺς χριστούς Σου]. Pus-ai

moarte întru capetele celor fărădelege, ridicat-ai legături până la gât. (pauză [διάψαλμα] [psalmică]).

14. Tăiat-ai în extaz capetele conducătorilor [διέκοψας ἐν ἐκστάσει κεφαλὰς δυναστῶν][29]. Cutremura-se-vor în el. Deschide-vor frâiele lor ca săracul mâncând pe ascuns.

15. Și ai pus întru mare caii Tăi [καὶ ἐπεβίβασας εἰς θάλασσαν τοὺς ἵππους Σου], [ei] tulburând apă multă [ταράσσοντας ὕδωρ πολύ].

16. Păzit-am și spăimântatu-s-a pântecele meu de la glasul rugăciunii buzelor mele [ἐφυλαξάμην καὶ ἐπτοήθη ἡ κοιλία μου ἀπὸ φωνῆς προσευχῆς χειλέων μου] și tremur a intrat întru oasele mele [καὶ εἰσῆλθεν τρόμος εἰς τὰ ὀστᾶ μου] și sub mine se tulbură avuția mea. Odihni-mă-voi în ziua necazului [ἀναπαύσομαι ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως], [pentru ca] să [mă] sui întru poporul pribegiei mele [τοῦ ἀναβῆναι εἰς λαὸν παροικίας μου].

17. Pentru că smochinul nu va mai rodi și nu vor mai fi roade în vii. Minți-va lucrul măslinului și câmpurile nu vor mai face mâncare. Oile sfârși-se-vor de la mâncare și nu există boi la iesle.

18. Dar eu veseli-mă-voi în[tru] Domnul [ἐγὼ δὲ ἐν τῷ Κυρίῳ ἀγαλλιάσομαι], bucura-mă-voi spre Dumnezeul mântuirii mele [χαρήσομαι ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου].

19. Domnul Dumnezeu [este] puterea mea [Κύριος ὁ Θεὸς δύναμίς μου] și va rândui picioarele mele întru desăvârșire [καὶ τάξει τοὺς πόδας μου εἰς συντέλειαν] [și] peste cele înalte mă va pune pe mine [ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ἐπιβιβᾷ με], [pentru ca] să biruiesc în cântarea Lui [τοῦ νικῆσαι ἐν τῇ ᾠδῇ Αὐτοῦ].

---

[29] Pentru că în fiecare extaz *ne vindecăm de patimi* cu harul lui Dumnezeu, tăindu-ni-se legăturile noastre interioare cu demonii.

Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș